

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

SEVGİ DAYLAN BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2014/18717)

Karar Tarihi: 22/3/2017

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Burhan ÜSTÜN
Üyeler : Serruh KALELİ
Hicabi DURSUN
Hasan Tahsin GÖKCAN
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Raportör Yrd. : Gökçe GÜLTEKİN
Başvurucu : Sevgi DAYLAN
Vekili : Av. Ercan KANAR

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 26/11/2014 tarihinde yapılmıştır.

3. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

6. Başvurucu, silahlı terör örgütüne üye olma suçunu işlediği iddiasıyla 18/5/2010 tarihinde tutuklanmış; Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığının (CMK mülga 250. madde ile görevli) 7/7/2010 tarihli iddianamesi ile hakkında kamu davası açılmıştır. (Kapatılan) Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin (CMK mülga 250. madde ile görevli) 20/12/2011 tarihli kararıyla başvurucunun 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir. Temyiz üzerine hüküm, Yargıtay 9. Ceza Dairesinin 9/6/2014 tarihli kararı ile onanmıştır.

7. Kararın kesinleşme işlemi 22/7/2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

8. Mahkemenin 22/3/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

9. Başvurucu; hakkında yürütülen yargılama sonucunda hakkaniyete uygun yargılanma hakkı, makul sürede yargılanma hakkı, kanuni hâkim güvencesi, masumiyet karinesi, etkili başvuru hakkı ve gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

10. Dava açma ya da kanun yollarına başvuru için belli sürelerin öngörülmesi -bu süreler dava açmayı imkânsız kılacak ölçüde kısa olmadıkça- hukuki belirlilik ilkesinin bir

gereğidir ve mahkemeye erişim hakkına aykırılık oluşturmaz. (*Remzi Durmaz*, B. No: 2013/1718, 2/10/2013, § 27).

11. Bireysel başvuruların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 47. maddesinin (5) numaralı fıkrası ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 64. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca başvuru yollarının tüketildiği tarihten, başvuru yolu öngörülmemiş ise ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması gerekmektedir. Anılan düzenlemelerde başvuru yolu öngörülen durumlarda bireysel başvuru süresinin başlangıcına ilişkin olarak "başvuru yollarının tüketildiği tarih"ten söz edilmekte ise de haberdar olunmayan bir hususta başvuru yapılamayacağı dikkate alınarak bu ibarenin "nihai kararın gerekçesinin öğrenilebildiği tarih" olarak anlaşılması gerekir. Bu öğrenme, somut olayın özelliklerine göre farklı şekillerde gerçekleşebilir.

12. Bireysel başvuru süresi bakımından "nihai kararın gerekçesinin tebliği", öğrenme şekillerinden biridir (*Mehmet Ali Kurtuldu*, B. No: 2013/5504, 28/5/2014, § 27). Ancak öğrenme, gerekçeli kararın tebliği ile sınırlı olarak gerçekleşmez; başka şekillerde de öğrenme söz konusu olabilir. Bu kapsamda nihai kararın gerekçesinin "dosyadan suret alınması" gibi hâllerde öğrenilmesi de mümkündür. Başvurucuların nihai kararın gerekçesini "öğrendiklerini beyan ettikleri tarih" de bireysel başvuru süresinin başlangıcı olarak ele alınabilir (*İlyas Türedi*, B. No: 2013/1267, 13/6/2013, §§ 21, 22).

13. Diğer yandan nihai kararın gerekçesi öğrenilmemiş olmakla birlikte sonucunun öğrenildiği durumlar da söz konusu olabilir. Böyle bir durumda sonucu öğrenilen nihai kararın gerekçesine derece mahkemesinden kesin olarak erişilebilmesi mümkün ise bireysel başvuru süresinin sonucun öğrenildiği tarihten itibaren başlatılması gerekir (*Aydın Selçuk*, B. No: 2014/3194, 20/11/2014, § 24; *Özgür Çapkin*, B. No: 2014/2546, 30/12/2014, § 24; *Halil Aslan*, B. No: 2014/3038, 10/12/2014, § 38).

14. Nihai kararın gerekçesinin öğrenilemediği veya nihai kararın sonucunun öğrenilip gerekçesinin kesin olarak öğrenilme imkânının elde edilemediği hâllerde başvuru süresinin hangi tarihten başlayacağını belirlemek gerekir. Aksi hâlde sınırsız bir başvuru süresi söz konusu olabilecektir. Bu kapsamda yapılacak değerlendirmede sürenin başlangıç tarihinin, başvurucuların özen yükümlükleri ile mahkemeye erişim haklarının aşırı sınırlanmaması hususlarının birlikte dikkate alınması gerekir.

15. Başvurucuların bireysel başvuruda bulunmak amacıyla dava ve başvurularını takip etmek için gerekli özeni gösterme yükümlülüğü vardır. Bu yükümlülük kapsamında ilk derece mahkemesine fiilen ulaşan nihai kararın gerekçesini öğrenme konusunda gerekli özeni gösterme sorumluluğu başvuruculara aittir. Diğer bir ifadeyle başvurucular veya vekillerinin ilk derece mahkemesine ulaşan kararın bir örneğini almak için özenli davrandıklarını kanıtlamaları gerekir (*Fatma Gökot*, B. No: 2013/5697, 21/4/2016, § 50).

16. Yargıtay Ceza Daireleri tarafından verilen kararların taraflara tebliğine ilişkin bir düzenleme mevzuatta bulunmamaktadır. Ceza yargılamasında nihai kararın tebliğ edilmediği durumlarda kararın derece mahkemesine ulaşmasından ve böylece gerekçesinin erişilebilir olmasından sonra özen yükümlülüğü kapsamında makul bir süre içinde bireysel başvuru yapmak isteyen ilgililerden karara erişmeleri ve karar gerekçesini öğrenmeleri beklenir. Bu kapsamda erişilebilir olan nihai kararın en geç üç ay içinde ilgilileri tarafından bilindiği ve gerekçesinin öğrenildiği kabul edilmelidir. Aksi tespit edilmediği sürece bireysel başvuru için 6216 sayılı Kanun'da öngörülen otuz günlük başvuru süresi bu tarihten itibaren başlayacaktır (*A.C. ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/1827, 25/2/2016, § 30; *Fatma Gökot*, § 51).

17. Somut olayda (kapatılan) Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin (CMK mülga 250. madde ile görevli) 20/12/2011 tarihli hükmü, Yargıtay 9. Ceza Dairesinin 9/6/2014 tarihli kararı ile onanmış ve aynı tarihte kesinleşmiştir. Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi'nden (UYAP) yapılan araştırmada Yargıtay ilamının en geç kararın kesinleştirme işleminin gerçekleştirildiği, 22/7/2014 tarihinde Mahkemeye ulaştığı görülmüştür. Diğer bir ifadeyle başvuru sahibinin nihai kararın içeriğine erişme imkânını en geç 22/7/2014 tarihinde elde ettiği anlaşılmıştır.

18. Nihai kararın içeriğine erişme imkânının elde edildiği 22/7/2014 tarihinden itibaren özen yükümlüğü kapsamında kararın içeriğinin öğrenildiği kabul edilen üç aylık sürenin sonundan itibaren otuz günlük bireysel başvuru süresi içinde en geç 21/11/2014 tarihine kadar başvuru tarafından bireysel başvuruda bulunulması gerekirken başvuru süresi geçtikten sonra 26/11/2014 tarihinde bireysel başvuru yapılmıştır.

19. Açıklanan nedenlerle başvurunun diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *süre aşımı* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurunun *süre aşımı* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA 22/3/2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Burhan ÜSTÜN

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ